

Töötajate juhendamine

Ohutu töökeskkonna tagamine ei ole ainult tööandja kohustus, ka töötaja on kohustatud osalema ohutu töökeskkonna loomisel, järgima tööohutus- ja tervishoiunõudeid ning töötama nii, et töö ei ohustaks tema enda ega kaastöötajate elu ja tervist.

Selleks, et töötaja oleks teadlik töökeskkonna riskidest ning oskaks neid ennetada ja vähendada, on vajalik juhendamine ja väljaõpe. Töötajate tervishoiu- ja tööohutusalasel juhendamisel ning väljaõppel on ohutu töökeskkonna loomisel suur roll. Aeg, mille Te pühendate põhjalikule juhendamisele ja väljaõppele, on otstarbekalt kasutatud, sest edastatud teadmised on ohutute ja õigete harjumuste loomise nurgakiviks, mis aitab vältida tööõnnetusi ning tööst põhjustatud haigestumiste ja kutsehaigestumiste teket.

Enne tööle asumist viiakse läbi **sissejuhatav juhendamine**, mille käigus tutvustatakse töötajale ettevõtte töökorraldust, töökorraldusreegleid, tööohutuse tagamiseks rakendatavaid abinõusid, antakse juhised käitumiseks õnnetusohu või tööõnnetuse korral.

Töötamiskohal viiakse läbi **esmajuhendamine**, mille käigus tutvustatakse töötajale tööandja koostatud ja kinnitatud ohutusjuhendeid, töötamiskoha töökeskkonna ohutegureid ja vajalike isikukaitsevahendite kasutamist, ergonoomiliselt õigeid tööasendeid ja -võtteid, tule- ja elektriõhusnõudeid.

Pärast esmajuhendamist korraldatakse töötajale **väljaõpe** ohutute töövõtete omandamiseks. Väljaõppe kestuse

määrab tööandja olenevalt ameti eripärast, keerukusest ja töö ohtlikkusest.

Lisaks nimetatud koolitustele korraldatakse töötajale veel **täiendjuhendamine**, kui muutub töökorraldus või seadus, vahetatakse välja või uuendatakse töövahendeid ja tehnoloogiat, töötaja paigutatakse tööle teisele töötamiskohale või kui töötaja rikkus tööohutusnõudeid, mis põhjustas või oleks võinud põhjustada tööõnnetuse.

Töötaja sissejuhatav, esma- ja täiendjuhendamine, väljaõpe ning töö- ja iseseisvale tööle lubamine registreeritakse sellekohases päevikus või andmebaasis. Iseseisvale tööle võib töötaja lubada, kui tööandja on kindel, et talle on arusaadavad juhendamise käigus tutvustatud ohutusnõudeid. Töötaja peab kinnitama oma allkirjaga, et talle on vastavaid juhendeid tutvustatud ja lubatud iseseisvale tööle. Juhendid peavad olema töötajale kättesaadavad ka pärast juhendamist.

Töötajate juhendamine ja väljaõpe ei ole kunagi ühekordne ja lõplik tegevus. Pärast juhendamist ja väljaõpet tuleb ka kontrollida, kuidas töötajad tegelikult töötavad. Põhjusi on selleks mitmeid. Mõnikord võib kuulnud juhiseist jääda väheks, et osata sama hästi järele teha, samuti kipub omandatu ajapikku ununema. Teinekord ei tunnetata töötajad ohtu ning ei kasuta isikukaitsevahendeid, sest ilma nendeta on mugavam töötada. Seega juhendamine ja väljaõpe olgu alati tähtsal kohal, kuid samuti tuleks jälgida, kas saadud teadmisi ka rakendatakse töökohal.